

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) All questions are compulsory.

I] Answer in two to three lines

[20]

- a) Which disputes are arbitrable?
- b) When award is consider as foreign award?
- c) Who is presiding arbitrator?
- d) What is the date of commencement of an Arbitral Proceeding?
- e) What is non speaking award?
- f) How many number of conciliators can be appointed by Party?
- g) What is lien on award?
- h) Which cases are submitted to Lok - Adalat?
- i) Is the arbitration agreement discharged by death of either party?
- j) What should be the nationality of an arbitrator?

II] Write short notes on any Four.

[20]

- a) Termination of arbitration proceedings
- b) Arbitral award.
- c) Appointment of arbitrator.
- d) Settlement agreement.
- e) Working process of Lok - Adalat.
- f) Silent features of the arbitration and conciliation act 1996.

III] Solve any Two.

[12]

- 1) During conciliation procedure between parties, 4 settlement agreements were drawn. Out of which two were authenticated by the conciliator.
  - a) What is a status of 4 settlement agreement between the parties?
  - b) Can party submit the same dispute to an arbitrator during the pendency of conciliation proceeding?
What is the remedy available to party if conciliation proceeding doesn't have successful end?

TURN OVER

- 2) After having an arbitration agreement between Ajay and Atul. Mr. Atul appoints an arbitrator and informed to Ajay accordingly. Many disputes were settled by an arbitrator and awarded according to that.

After declaration of an award Ajay raise an objection and makes an application for setting aside an award For –

- 1) Few disputes were not mentioned in arbitration agreement.
- 2) Valid notice of appointment of an arbitrator was not issued to him.
  - a) Can whole award be set-aside?
  - b) Can Ajay raise an objection of appointment of an arbitrator at stage of execution of an award?
  - c) What is Waiver?
- 3) An arbitration agreement was drawn between the parties and decided to appoint an sole arbitrator. As dispute arises between the parties appointment of an arbitrator other party's fails to appoint with in prescribe time.
  - a) Is the right of 2nd Party to appoint an arbitrator gets forfeited in above case?
  - b) What is the limited time to other party for appointing an arbitrator?
  - c) What is the remedy available to other party if 2nd party fails to appoint an arbitrator?

IV] Answer the following any Four.

[48]

- a) Role of arbitration agreement in arbitration procedure.
- b) State the forms & Contents of an arbitral award.
- c) Importance of Lok Adalat in judicial system.
- d) "Arbitration act 1996 is not limited for India" explain.
- e) Explain the role of court in arbitration proceeding.
- f) Explain in detail conciliation procedure.

TURN OVER

१) दोन ते तीन वाक्यात उत्तरे लिहा

(२०मार्क)

- अ) कोणते वाद लवादामार्फत सोडविता येतात?
- ब) कोणता निवाडा परकिय निवाडा म्हणून गणला जातो?
- क) अध्यक्षीय लवाद म्हणजे कोण?
- ड) लवाद प्रक्रिया चालू करण्याचा दिवस कोणता?
- इ) न बोलणारा निवाडा म्हणजे काय?
- फ) पक्षकारास किती समेट कर्त्याची नेमणुक करता येते?
- ग) निवाडा ओलीस ठेवणे म्हणजे काय?
- ह) लोक अदालतकडे कोणते दावे देता येतात?
- ई) पक्षकारांच्या मृत्युमुळे लवाद करार संपुष्टात येतो का?
- ज) लवादाची राष्ट्रियता कोणती असू शकते?

२) टिपा दया. (कोणत्याही चार)

(२०मार्क)

- अ) लवाद प्रक्रिया कधी संपुष्टात येते?
- ब) लवाद निवाडा
- क) लवादाची नियुक्ती
- ड) समझौता करार
- इ) लोक अदालत ची कार्यपध्दती
- फ) लवाद व समेट कायदा १९९६ ची वैशिष्ट्ये सांगा.

३) सोडवा. (कोणतेही दोन)

(२०मार्क)

- १) समेट प्रक्रिया दरम्यान चार वादांसाठी समझौता करार करण्यात आले. त्यातील दोघांचे समेटे कर्त्याद्वारे प्रमाणिकरण झाले.
- अ) चार समझौत्या कराराचे अस्तित्व काय असेल?
- ब) समेट प्रक्रिया चालू असतांना तोच वाद पक्षकार लवादाकडे सुपुर्द करू शकतात काय?
- समेट प्रक्रियेत समझौता न झाल्यास पक्षकारांस कोणते उपाय उपलब्ध आहेत?

मागे पहा

- २) अजय व अतुल हयांमध्ये लवाद करार झाल्यानंतर श्री. अतुल हयांनी लवादाची नेमणूक केली व त्याप्रमाणे अजय हयांना सुचित केले. लवादाने दोघांमध्ये अनेक वादांवर निवाडा केला. निवाड्याची प्रत आल्यानंतर अजय हयांनी हरकत घेतली. दोन मुद्दयांसाठी निवाड्याची दखल न घेण्यास अर्ज केला -
- १) काही वाद लवाद करारनाम्यात समाविष्ट केलेले नव्हते.
 २) लवादाच्या नेमणूकीची वैध सुचना त्यांना दिली नव्हती.
 अ) संपूर्ण लवाद निवाडा बाजूला ठेवावा लागेल का?
 ब) निवाड्याच्या अंमलबजावणीच्यावेळी अजय लवाद नेमणूकीच्या प्रक्रियेवर हस्तक्षेप घेऊ शकतात का?
 क) हक्क सोडून देणे म्हणजे काय?
- ३) दोन पक्षकारांनी लवाद करार केला. व एका लवादाची नेमणूक करण्याचे ठरविले. वाद निर्माण झाल्यावर एका पक्षकाराने नेमणूकीसाठी दुसऱ्या पक्षकारास नोटीस दिली. दुसऱ्या पक्षकाराने ठरलेल्या वेळेत लवादाची नेमणूक केली नाही.
 अ) वरिल घटनेत लवादाची नेमणूक करण्याचा दुसऱ्या पक्षकाराचा अधिकार संपुष्टात येतो का?
 ब) दुसऱ्या पक्षकारास लवादाच्या नेमणूकीसाठी किती कालावधी ग्राह्य आहे?
 क) दुसऱ्या पक्षकाराने मुदतीत लवादाची नेमणूक न केल्यास प्रथम पक्षकाराला कोणत्या उपाय योजना लागू आहेत?

४) सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

(४८मार्क)

- अ) लवाद प्रक्रियेत असलेले लवाद कराराचे महत्व.
 ब) लवाद निवाड्याची रचना व आवश्यक घटक सांगा.
 क) लोक अदालतचे न्यायालयीन कामकाजात असलेले महत्व सांगा.
 ड) 'लवादी व समेट कायदा १९९६ हा भारतापूरता मर्यादीत नाही' स्पष्ट करा.
 इ) लवाद प्रक्रियेत न्यायालयाचा हस्तक्षेप स्पष्ट करा.
 फ) समेट प्रक्रिया सविस्तर सांगा.